

LECTORI.

In libro inter raros rarissimo, cui titulus : Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν. etc., Venetiis 1782, fol., p. 699-754 legitur Symeonis Metaphrastæ commentarius in sermones 50 S. Macarii Egyptii. sub hoc titulo : Παράρχασις Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ εἰς ὃν κεφάλαια εἰς τὸν πεντήκοντα λόγουν : τοῦ ἀγίου Μακαρίου Αἴγυπτου. Incipit : Περὶ τελειώτητος ἐν πνευματικῇ λόγῳ α'. — Pag. 704 : Τοῦ αὐτοῦ περὶ προσευχῆς. — 709 : Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑπερμονῆς καὶ διακρίσεως. — 719 : Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑψώσεως τοῦ νοός. — 726. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀγκηῆς. — 738 : — Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐλευθερίας νοός. Hæc tamen omnia jamdudum edita sunt sub nomine ipsius Macarii (jure, ut videtur, non suo) et exstant *Patrologia* nostræ tom. XXXIV, col. 84-965.

SYMEONIS METAPHRASTÆ

PRECATIONES.

(Ex Horlogio Græcorum in precibus ad Communionem, Ed. Venet. Pinelli, 1644, p. 610).

Precatio Symeonis Metaphrastæ.

Qui solus purus et integer es. Domine, qui per ineffabilem benignitatis sensum, nostram totam naturam assumpsisti ex puro et virginali sanguine ejus quæ supra naturam te concepit Spiritus divini influentia, et æterni Patris beneplacito, Christe Jesu, Dei sapientia, pax et virtus; qui in corpore tuo vivificas et salutares passiones expertus es, crucem, clavos, lanceam, mortem; mortifica mei corporis exitiosas animæ passiones; qui in sepulcro tuo Inferni regnum dejecisti, sepeli mea prava consilia per bonas cogitationes, et nequitiam spiritus dissipata; qui vivifica tua post tres dies resurrectione, primum parentem lapsum suscisti, suscita me peccato prostratum penitentiæ sensus inibi subinistrans; qui gloriosa tua ascensione, assumptam carnem deificasti, et sede ad dexteram Patris honorasti, dignum me effice per sanctorum mysteriorum tuorum participationem, ut dextrum salvatorum locum obtineam; qui Paracleti Spiritus adventu, vasa gloriose sanctos tuos discipulos effecisti, me quoque ejus advenientis habitaculum ostende; qui debet iterum venire ad judicandum orbem in justitia, praesta mihi ut occurram tibi in nubibus sanctis tuis, ut sine fine glorificem et celebrem te cum æterno tuo Patri, et sanctissimo, bono et vivifico tuo Spiritu, nunc et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Eiusdem precatio altera.

Ut in tremendo tuo et personarum non acceptationem faciente tribunali astans, Christe Deus, et sententiam expectans, et rationem reddens meorum male gestorum, ita hodie ante adventum diei meæ condemnationis, in sancto tuo altari assistens coram te et venerandis sanctis angelis tuis, sub meæ conscientiæ pondere incurvatus, offero iniqua mea

A

Εὐχὴ Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ.

Ο μόνος καθορος καὶ ἀκτίρατος Κύριος, ο δι' οἰκτον φιλανθρωπίας ἀνεκδιήγητον, τὸ ἡμέτερον ὅλον προστλαβόμενος φύραμι εἰς τῶν ἀγίων καὶ παρθενικῶν αἱμάτων τῆς ὑπερφυῆς κυνησάσης σε, Πνεύματος θείου ἐπελεύσει, καὶ εὐδοκίᾳ Πατρὸς ἀδέσσου, Χριστὲ Ἰησοῦ σοφίᾳ Θεοῦ, καὶ εἰρήνῃ καὶ δύναμις· ο τῷ ποστλαματί σου τὰ ζωοποιὰ καὶ σωτήρια πίθη καταδεξάμενος, τὸν σταυρὸν, τοὺς ἥλιους, τὴν λόγγην, τὸν θάνατον, νέκρισόν μου τὰ ψυχοθύρα πάθη τοῦ σώματος· ο τῇ τραφῇ σου τὰ τοῦ ἀδεου σκυλεύσας βατέλεια, θάψον μου διὰ τῶν ἀγαθῶν λος γιατρῶν τὰ πονηρὰ διαβούλια, καὶ τὰ τῆς πονητικῆς πνεύματα διατελέσατο· ο τῇ τριημέρῳ σου καὶ ζωηφόρῳ ἀναστάσει, τὸν πεπτωκότα προπάτορα ἀναστάσεις, ἀνάστησόν με τῇ ἀμαρτίᾳ κατολισθήσαντα, τρόπους μοι μετανοίας ὑποτιθέμενος· ο τῇ ἐνδόξῃ σου ἀναλήψει, τῆς σαρκὸς θειώσας τὸ πρόσλημα, καὶ τοῦτο τῇ δεξιᾷ λεθέόρᾳ τιμήσας τοῦ Πατρὸς, ἀξιωσόν με διὰ τῆς τῶν ἀγίων σου μαστηρίων μεταλήψεως, τῆς δεξιᾶς μερίδος τῶν τωζορέων τυχεῖν· ο τῇ ἐπιστημέρᾳ τοῦ παρεκκλήτου Πνεύματος, σκεύη τίμια τοὺς Ἱερούς σου μαθητὰς ἔργατάρειος, δοχεῖον καὶ τῆς κατού ἀνάδειξον ἐπελεύσεως· ο μέλλων πάλιν ἔργειοι κατηγορεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιούντη, εῦδόκησον καὶ προσπαντησάς σοι ἐν νεφέλαις, τῷ ποιητῇ καὶ πλάστῃ μου σὺν πάτει τοῖς οὐρανοῖς σου, οὐρανοῖς ἀτελευτήταις· δοξολογῶ καὶ ἀνυμνῶ εἰς τὸν κατωνακτικὸν τῶν αἰώνων. Λαμέν.

Εὐχὴ ἐτέρᾳ τοῦ αὐτοῦ

Ως ἐπὶ του φοβεροῦ σου καὶ ἀπροσωπολήπτου παρεστηκὼς βίματος, Χριστὲ ο Θεός, καὶ δίκαιος ὑπέρχων, καὶ λόγον ποιεύμενος τῶν ἡμοὶ πεπραγμένων κακῶν, οὗτοι σήμερον πρὸ τοῦ φθάσαι σὲν ἡμέραν τῆς κατοχῆς τοῦ, ἐπὶ τῷ ἀγέρῳ σου θυσιαστηρέον περιστάμενος ἐνώπιόν σου, καὶ τῶν φοβερῶν καὶ ἀγίων ἄγγελῶν σου, κατικαμπόμενος ὑπὸ τοῦ Ιδίου

συνειδότος, προσφέρω τὰς πονηράς μου καὶ ἀθέ-
σμους πράξεις, θριαμβεύων αὐτὰς καὶ δημοσιεύων.
"Ιδε, Κύριε, τὴν ταπείνωσίν μου, καὶ ὅφες πάσας
τὰς ἀμαρτίας μου· ίδε ὅτι ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς
τρίχας τῆς κεφαλῆς αἱ ἀνομίαι μου· τί γὰρ οὐκ
ἐπράξα κακόν; ποτοί, ἀμάρτημασίκας ἐποίησα; ποτον
κακὸν οὐδὲ διετυπωσάμην ἐν τῇ ψυχῇ μου, ἥδη δὲ καὶ
ἐν τοῖς ἔργοις διεπράξαμην, περνεῖν, μοιχείαν,
ὑπερηφανίαν, ἀλαζονείαν, λοιδορίαν, βλασφημίαν,
ἀργολογίαν, βραχιανήν γέλωτας, μέθην, γαστριμαρ-
γίαν, ἀδηφαγίαν, μίσος, φθόνον, φιλαργυρίαν, φιλο-
χρηματίαν, πλεονεξίαν, φιλαυτίαν, φιλοδοξίαν, ἀρ-
παγήν, ἀδικίαν, αἰσχροκερδίαν, ζηλοτυπίαν, κατα-
λακίαν, παρχομίαν· πᾶσάν μου αἴσθησιν, καὶ πᾶν
μέλος ἐμίανα. ἔφθειρα, ἡγρείωσα, ἐργαστήριον γε-
νόμενον καθόλον τοῦ διαβόλου. Κοί σίδα, Κύριε, ὅτι
αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆρχν τὴν κεφαλήν μου· ἀλλ'
ἀνείκαστον τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ τὸ
ἔλεος ἔφατον τῆς σῆς ἀνεξικάκου ἀγαθοσύνης, καὶ
οὐκ ἔστιν ἀμαρτία ἢ νικῶσα τὴν φιλανθρωπίαν σου.

Διὸ, πανθύμαστε βρασιλεῦ, ἐνεξικτεῖ Κύριε,
θαυμάστωσον καὶ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ τὰ ἐλέη
σου· δεῖξον τὴν τῇ χρηστότητός σου δύναμιν, καὶ
ἐμφάνισαν τὴν ἴσχυν τῆς εὐσπλάγχνου ῥώπης σου,
καὶ ἐπιστρέψοντα δέξαι με τὸν ἀμαρτωλόν. Δέξαι
με, ὡς ἐδέξω τὸν ἄσωτον, τὸν ληστήν, τὴν πύρην·
δέξαι με τὸν ὑπερβαλλόντας καὶ λόγῳ, καὶ ἔργῳ,
καὶ ἐπιθυμίᾳ ἀτόπῳ, καὶ ἐνθυμήσει ἀλόγῳ ἡμαρ-
τηκότα σοι.

Καὶ ὡς τοὺς περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἦδεν μη-
δὲν ἄξιον ἐργαστημένους, οὕτω δέξαι κάμε τὸν ἀμαρ-
τωλόν· πολλὰ ἐπλημμέλησα, καὶ ἡτελγησα, ἐλύπησα
τὸ Πνεῦμα σου τὸ ἄγιον, καὶ παρεπίκρανα τὰ φιλ-
ἀνθρωπα σπλάγχνα σου, καὶ ἔργῳ, καὶ λόγῳ, καὶ
δικνόΐᾳ, ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ, φρανερώς τε καὶ τάφρ-
ιῶς, ἐκούσιως τε καὶ ἀκουσίως· καὶ σίδα ὅτι παρ-
στήσεις τὰς ἀμαρτίας μου ἐμπροσθεν μου τοικύ-
τας, σίξι καὶ παρ' ἐμοῦ γεγόναται, καὶ συνκρετεῖ λο-
γον μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ ὃν ἐν γνώσει ἀσύγγνωτα
ἐπράξα ἀμαρτήματα. Ἀλλὰ, Κύριε, μὴ τῇ δικαιίᾳ
σου κρίσει, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγεης με, μηδὲ τῇ
δργῇ σου παιδεύσῃς με. Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι σὺ
μόνον εἶμι ἀσθενής, ἀλλὰ καὶ σὸν εἶμι πλάσμα. Σὺ
μὲν, Κύριε, ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὸν φόβον σου, ἐγὼ
δὲ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα· τοὶ οὖν μόνῳ
τοιούτῳ ἀμαρτον· ἀλλὰ δέομαι σου, μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν
μετὰ τοῦ δούλου σου· ἐάν γάρ ανομίας παρατηρήσῃς,
Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; Ἐγὼ γάρ εἶμι τὸ
πέλεγχος τῆς ἀμαρτίας, καὶ οὐκ εἶμι ἄξιος, οὐδὲ
ἰκανὸς ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν εἰς τὸ ὄψις τοῦ οὐρανοῦ
ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀμαρτιῶν μου, ὃν οὐκ ἔστιν
αριθμός. Πασαὶ γάρ κακοπράγιαι, καὶ ἐπίνοιαι, καὶ
μεθοδίαι αστανικαῖ, διαφθοραῖ, ρέυστεις, μελλαῖαι,
πκιδοφθοραῖ, μητικαῖ, συμβουλαῖ· πρὸς ἀμαρ-
τίους, γαργαλισμοῖ, ἀλλὰ τε μυρτά πάθη οὐκ ἔξιδι-
πον ἀπ' ἐροῦ· πελοῖς γάρ οὐ διερμάρην ἀμαρτή-
ματοι; ποτοῖς οὐ συνεγέθην ακκοῖς; πᾶσαν ἀμαρτίαν
διεπράξαμην· πᾶσαν ἀσωτίαν διεθέρκην ἐν τῇ ψυχῇ
μου, ἡγρείωμαι ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου καὶ ἀνθρώ-

A et illicita opera, divulgans ea et publicans. Vide,
Domine, meam humilitatem et dimitte omnia pec-
cata mea; vide quoniam multiplicatae sunt super
capillos capitis iniquitates meae. Quod enim non
feci malum? Quodnam peccatum non admisi?
Quodnam malum non concepi in mente mea? vel
in operibus executus sum? Fornicationem, adul-
terium, superbiam, arrogantiam, contumeliam,
blasphemiam, otiosa verba, immoderatos risus,
ebrietatem, gulam, cibi immoderantiam, odium,
invidiam, avaritiam, cupiditatem, proprium amo-
rem, ambiti nem, violentiam, injustitiam, turpe
lucrum, zelotypiam, lequacitatem, licentiam. Om-
nem meum sensum, et omne membrum maculavi,
corrupi, perdidii, habitaculum factus omnis dia-
Boli. Et scio, Domine, quoniam iniquitates meae
supergressae sunt caput meum, sed incomprehen-
sibilis est multitudo miserationum tuarum, et
indicibilis misericordia tuae patientis benignitatis,
neque est peccatum vincens tuam bonitatem.

Ideo, rex admirabilis, patientissime Domine,
mirifica in me peccatore tuas misericordias; os-
tende tuae bonitatis virtutem, et manifesta viu-
tuorum viscerum misericordiae, et conversum
exhibe me peccatorem. Excipe me sicut excepisti
prodigum, latronem, meretricem; excipe me qui
supra modum verbo, opere, desiderio inju-to, et
cogitatione iniqua peccavi tibi.

C Et sicut eos qui circa undecimam horam vene-
rant et nihil mercede dignum egerant, excepisti, ita
excipe me peccatorem. In multis deliqui, et præ-
varicatus sum, contristatus sum Spiritum tuum
sanctum, exacerbavi benigna viscera tua, opere,
sermone, et cogitatione, nocte dieque, palam et
secreto, voluntarie et involuntarie; et scio quod
sistis peccata mea coram me quot et quanta com-
misi, et rationem exiges necum de his quae sciens
haud ignoscenda peccata commisi; sed, Domine,
ne in tuo justo iudicio, neque in furore tuo ar-
guas me, neque in ira tua corripias me. Miserere
mei, Domine, quia non solum infirmus sum, sed
et tuum opus sum. Tu quidem, Domine, confir-
masti in me timorem tuum, ego autem iniquita-
tem coram te feci; tibi igitur soli peccavi; sed
D rogo te, ne intres in judicium cum servo tuo. Si
enim iniquitates observaveris, Domine, Domine,
quis sustinebit? ego enim sum iniquitatis oceanus,
et non sum dignus, neque aptus ut aspiciam et vi-
deam cœli altitudinem propter multitudinem pec-
catorum meorum, quorum non est numerus. Omnes
enim malæ operationes, et consilia, et fraudes dia-
bolicæ, corruptiones, effluxiones, mollities, puer-
orum perditiones, rancores, incitamenta ad pecca-
tum, delectationes, aliæque mille libibines a me
non abfuerunt. Quibus enim non pollutus sum
peccatis? Quibus malis non impletus sum? omnem
iniquitatem exercui, omne flagitium in anima mea
admisi, aversus sum a te mei et hominum Deo.

Quis eriget me in talibus malis constitutum, et in πονούσι τὸν ἐν τοσούτοις αἰκνεῖς, καὶ tanta peccata lapsum? In te, Domine, speravi, Deus meus; si est mihi spes salutis, si vincit benignitas tua multitudinem iniquitatum meorum, sis mihi Salvator, et secundum miserationes tuas et misericordias tuas, solve, dimitte, et relaxa mihi quanta tibi peccavi; quia multis malis impleta est anima mea, et non est in me salutis spes. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam, et ne retribuas mihi secundum opera mea, sed converte, suscipe, libera animam meam a malis in quibus nata est et ab exitialibus inclinationibus, salva me propter misericordiam tuam, ut ubi abundavit delictum, superabundet gratia tua; et laudabo, et glorificabo te semper omnibus diebus vitae meae. Tu es enim Deus poenitentium, et Salvator^B peccantium, et tibi gloriam conferimus cum aeterno tuo Patre, et sanctissimo, bono et vivifico tuo spiritu, nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Versus ejusdem.

Qui das mihi carnem tuam escam libens,
Qui ignis es indignos consumens,
Ne me comburas, Creator meus.
Potius intra in membrorum meorum compagines,
In omnes artus, in renes et cor meum.
Ure autem spinas omnium meorum dilectorum;
Animam emunda, mentem sanctifica,
Frena obs firma, ossaque simul;
Sensuum illumina quintuplicem facultatem,
Totum me tuo timore constringe;
Semper vigila, serva, et custodi me,
Ab omni opere et verbo animam perdente.
Purifica, emunda et dirige me,
Exorna, instrue et illumina me.
Ostende me habitaculum Spiritus solius,
Et nunquam habitatio peccati.
Ut dominus tua sim communionis dono.
Ut ignis me fugiat, omnis male agens, omnis libido,
Intercessores offero tibi omnes sanctos,
Incorporeorum ordines,
Præcursorum tuum, sapientes apostolos,
Et cum his tuam puram et immaculatam Matrem;
Quorum orationes, misericors, suscipe, Christe mihi,
Et filium lucis tuum servum effice.
Tu enim es solus sanctificatio nostra,
O bone, animarumque nostrarum splendor;
Et tibi, ut decet, tanquam Deo ac Domino
Gloriam omnes quotidie offerimus.

Τίς ἀναστήσει με τὸν ἐν τοσούτοις αἰκνεῖς, καὶ τοσούτοις περιπεσόντα πλημμελέματι; Ἐπὶ τῷ, Κύριε, ἥλπισα, ὁ Θεὸς μου εἰ ἔστι μοι σωτῆρίς ἐλπίς, οἱ νικᾶ ἵψιλονθρωπία σου τὰ πλήθη τῶν ἀνομῶν μου, γεννῶ μοι Σωτῆρ, καὶ κατὰ τοὺς οἰκτηριούς σου καὶ τὰ ἐλέτη σου, ἄνες, ἀφες, συγχώρησόν μοι πάντα ὅσα τοι ἡμεράν· δις πολλῶν κακῶν ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοὶ σωτῆρις ἐλπίς, ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἐλεός σου, καὶ μὴ ἐποδύῃς μοι κατὰ τὰ ἔργα μου· ἀλλ' ἐπίστρεψόν με, ἀντιλαβόν, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῶν συμφυέντων αὐτῇ κακῶν, καὶ δεινῶν προλήψεων· σώσόν με ἐνεκεν τοῦ ἐλέους σου, ἵνα ὅπου ἡ ἀμαρτία ἐπλεύσηται, ὑπερπερισσεύσῃ ἡ γάρις σου· καὶ σινέτω, καὶ δυζάσω σε διὰ παντὸς, πάτα;
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Σὺ γάρ εἰ Θεὸς τῶν μετανοούντων, καὶ Σωτῆρ τῶν ἀμαρτανόντων, καὶ σου τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάργυρῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγεθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Ήνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Λαμέν.

Sτίχοι τοῦ αἵτεω.

Οἱ δοὺς τροφήν μοι σάρκα σὴν ἐκουσιωτικήν,
Ο πύρ ὑπάρχων, καὶ φλέγων ἀναζίους,
Μή δὴ καταφλέξῃς με, μὲν, πλαστούργε μου·
Μᾶλλον δὲ ελθε πρὸς μελῶν μου συνέτεις,
Εἰς πάντας ἀρμούς, εἰς νεφρούς, εἰς καρδίαν.
Φλέξον δὲ ἀκάνθης τῶν ὅλων μου πτητισμάτων·
Ψυχὴν κάθισον, ἀγίασον τὰς φρένας,
C Τὰς ἡνίας αἰτήσον διτέοις ἀμφι·
Λισθήσεων φύτισον ἀπλῆν πεντάδα;
Οὐλον με τῷ σῷ συγκαθίλωτον φέρε·
Λεὶ σκέπε, φρούρει τε καὶ φύλαττέ με,
Ἐκ παντὸς ἔργου καὶ λόγου ψυχοφθερού
Ἄγνιξε, καὶ κάθισε, καὶ ρύθμιξε με,
Κάλλυνε, συνέτιξε, καὶ φύτιξε με·
Δεῖξόν με σὸν σκήνωμα πνεύματος μόνου,
Καὶ μηκέτι σκήνωμα τῆς ἀμαρτίας,
Ἴν' ὧς σὸν οἶνον εἰσόδῳ κοινωνίας·
Ως πῦρ με φεύγῃ, πᾶς κακούργος, πᾶν πάθος,
Πρέσβεις φέρω σοι πάντας ἡγιεσμένους,
Τάς τεκνικῆς τε τῶν ἀσωμάτων,
Τὸν πρόδρομόν σου, τοὺς συφούς ἀποστόλους,
Πρὸς τοτέσδε σὴν ἀγραντὸν ἀγνήν Μητέρα·
Ὄντες λιτάς, εὐτολαγχνε, δέξαι, Χριστέ μου,
Καὶ φωτὸς πατόχ τὸν σὸν ἔργαται λάτριν
Σὺ γάρ ὑπάρχεις ἀγιασμὸς καὶ μόνος
Πυρῶν, ἀγαθῶν, τῶν ψυχῶν καὶ λαμπρότητης·
Καὶ αὐτὶς πρεπόντως ὡς Θεῷ καὶ Δευτότῃ
Δόξαν ἀπαντεῖς πέμπομεν καθ' ἡμέραν.